

Suomen Akatemian Kliinisen tutkimuksen rahoitushaku 2026

Hanke: IMP-ACT

VAKEn rooli: osahanke

VAKEn PI: Frida Gyllenberg

Rahoituskausi 1.1.2027 – 31.12.2030

IMP-ACT-hanke tutkii Terapiatakuu-lainsäädännön vaikutuksia lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuuteen sekä mielenterveyden kehitykseen Suomessa. Projektissa hyödynnetään laajoja sähköisiä potilastietoja, kansainvälistä yhteistyötä ja edistyskellisiä analyysimenetelmiä, kuten luonnollisen kielen prosessointia ja kausaalisen päättelyn menetelmiä. Tavoitteena on tuottaa luotettavaa tietoa päätöksentekijöille ja kehittää tehokkaita hoitomalleja muuttuvassa hoitoympäristössä. Englanninkielinen abstrakti liitteenä alla.

VAKEa on pyydetty mukaan konsortion tutkimusjohtajan David Gyllenbergin toimesta (HUS nuorisopsykiatria). VAKE kontribuutio perustason datan toisilain mukaisella hyödyntämisellä, sekä kvalitatiivisessa osahankkeessa osaamisella ja verkostoilla.

Konsortioon kuuluu HUS nuorisopsykiatria, HUS lastenpsykiatria, Keustote ja VAKE. VAKEn budjetti projektissa on noin 559 000 €, josta Suomen Akatemian vaatima omarahoitusosuus 30% vastaa noin 169 000 €. Overheadia huomioiden kokonaisvaikutus VAKEn olisi n 90 000 €. Tarkempi budjettitaulukko liitteenä.

Koko konsortiolle haetaan 1.7 miljoonaa euroa Suomen Akatemialta. VAKEn budjetti on suunniteltu kattamaan data-analyytikon palkkaa 3.2 vuoden ajalta, ja tämän lisäksi 20% post doc tutkija koko projektin ajalta.

Impact of New Legislation on Access to Psychological interventions: Trends in Mental Health among Children and Youth (IMP-ACT)

Consortium abbreviation IMP-ACT

Name of research project in Finnish or Swedish Terapiatakuu-lainsäädäntö ja muutokset lasten ja nuorten mielenterveydessä

Abstract

Mental health challenges represent a global health crisis among young people. Designing scalable integrated youth mental health care is crucial. One promising way to reduce mental health burden is to provide easily and quickly accessible psychotherapy or other evidence-based psychosocial interventions. In Finland, the Access to Therapy Act for children and young people, a societal investment of 30 million euros, entered into force on May 1, 2025. This provides a unique opportunity to examine the real-world temporal changes in mental health and access to care using a quasi-experimental design. That will improve causal inference of societal interventions while using observational data.

We will capitalize on electronic health records data in major primary care counties and the Helsinki University Central Hospital (HUS) specialist services. Our hospital district data covering one-third of the Finnish population, along with the data from our international consortium partners and collaborators, brings together multisource information for established evidence-based, value-based and patient-centred outcomes. Our research will provide scientific evidence whether a legislative intervention has impact on improved access to care, mental health and demand of health care, employing state-of-the-art analytic methods, including natural language processing methodology and quasi-experimental causal inference methods. We further include a multidisciplinary living lab-simulation and ICHOM Experience Group Research methodology in implementation and dissemination of the results. We have established an international network of leading researchers, along with a national advisory board, to deliver greater value for stakeholders.

IMP-ACT provides decision-makers with information on the key implementation of the act and the effectiveness of the intervention selection supporting the co-operation agreements to create services. Further, we aim to provide information on the effectiveness and suitability of interventions, which can be used to identify and correct problems promptly and to continuously adapt and improve practices in a complex care environment. The international research framework will support the co-creation and implementation of resources and cost-effective care models.